(3 Hours) [Total Marks: 100]

Q1. Answer in one or two sentences.

(20 Marks)

- 1. Define Conclusive proof
- 2. What is Motive?
- 3. Electronic record
- 4. Define admission
- 5. Opinion of expert when relevant
- 6. Which fact need not be proved
- 7. What is Primary Evidence?
- 8. What is a leading question?
- 9. Who may testify?
- 10. Accomplice witness

Q2. Write short notes (Any four)

(20 Marks)

- a. Estoppel.
- b. Public document.
- c. Rules as to notice to produce.
- d. Dying declaration
- e. Oral evidence must be direct.
- f. Secondary Evidence.

Q3. Solve any two of the following with reason or justification (12 Marks)

- I. 'A' is Accused of causing grievous hurt alleges that by grave & sudden provocation, he was deprived of the power of self control.
  - a. Burden of proof lies on whom to prove said fact? Give reason
  - b. If 'A' prove that he committed grievous hurt under grave and sudden provocation, for what offence he can be convicted? explain with provision
- II. A wishes to prove a dying declaration by B
  - a. What A has to prove first? Explain with provision.
  - b. A wish to prove in court by secondary Evidence the contents of lost documents. How to prove it? Explain with provision.

73304 Page 1 of 4

- III.A & B are jointly tried for the murder of C it is proved that A said B & I murdered C.
  - a. Whether court may consider the effect of this confession as against B explain with reason.

A is on his trial for the murder of C there is evidence to show that C was murdered by A and B and B said A and I murdered C

b. Whether the court can consider the said statement against A? Explain with reason and provision

Q4. Answer the following in detail. (Any Four)

(48 marks)

- 1. What is admission? What is confession? Compare them in detail.
- 2. Explain in detail different Presumption as to documents.
- 3. Explain in detail exclusion of oral by documentary Evidence.
- 4. Explain in detail Estoppel and different types of Estoppels.
- 5. Discuss different type of witnesses and their evidential value.
- 6. Explain in detail theory of relevancy

73304 Page 2 of 4

<u>मराठी रुपांतर</u> (तीन तास)

१०० मार्क

प्र. १ खालील प्रश्नांची एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

(२०)

- १. निर्णायक पुरावा
- २. हेतू म्हणजे काय
- ३. इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्ड
- ४. कबुली (ॲडमिशन) याची व्याख्या सांगा
- ५. तज्ञांची मते केव्हा संबध्द
- ६. केव्हा कबूल केलेली तथ्ये शाबित करण्याची आवश्यकता नाही
- ७. अव्वल पुरावा म्हणजे काय?
- ८. उत्तर सुचक प्रश्न म्हणजे काय?
- ९. कोणाला साक्ष देता येईल
- १०. सह अपराधी साक्षीदार

प्र. २ खालीलपैकी **कोणत्याही चार** प्रश्नांवर थोडक्यात टिपा लिहा

(२०)

- अ. प्रतिबंध
- ब. सार्वजनिक दस्तऐवज
- क. हजर करण्याबाबतच्या नोटिशीविषयीचे नियम
- ड. मृत्यूपत्र
- इ. तोंडी पुरावा प्रत्यक्ष असला पाहिजे
- ई. दुय्यम पुरावा

प्र. ३ खालील प्रश्नांमधील **कोणतेही दोन** प्रश्न सोडवा व कारणे दया (१२)

- 'अ' वर एखादया व्यक्तीला गंभीर दुखापत करण्याचा आरोप आहे 'क' चे असे म्हणणे आहे की, प्रक्षोभकारांमुळे त्याचा तोल जाऊन सदर घटना घडली.
  - १. वरील तथ्य शाबित करण्याची जबाबदारी कोणावर आहे. कारणे दया.
  - २. जर 'अ' ने हे शाबित केले की, प्रक्षोभकरामुळे त्यांनी गंभीर दुखापत केली तर त्याला कोणती शिक्षा देता येईल? कायदा स्पष्ट करा.
- II. 'अ' ला 'ब' चे मृत्यूपत्र शाबित करायचे आहे
  - १. 'अ' ला प्रथम काय शाबित करावे लागले. कायदयानुसार कारणे स्पष्ट करा
  - २. 'अ' ला न्यायालयात हरवलेल्या दस्तऐवजातील मजकुर शाबित करायचा आहे ते कश्याप्रकारे शाबित करता येईल कायदयानुसार कारणे स्पष्ट करा.

73304 Page 3 of 4

Paper / Subject Code: 35604 / Law of Evidence.

- III. १. 'क' च्या खुनाबद्दल 'अ' व 'ब' यांची संयुक्तपणे सम परिक्षा होते. 'क' चा खुन 'ब' ने व मी केला असे 'अ' म्हणाल्याचे शाबित होते. न्यायालयाला या कबुली जवाबाचा परिणाम ब च्या विरुध्द विचारात घेता येईल का? कायदयानुसार कारणे स्पष्ट करा
  - २. 'क' च्या खुनाबदद्यदल 'अ' ची समपरिक्षा चालू आहे 'अ' व 'ब'यांनी 'क' चा खून केला व 'क' चा खून 'अ' व मी केला असे 'ब' म्हणाला असा पुरावा आहे. न्यायालयाला हे कथन 'अ' विरुध्द विचारात घेता येईल का? कायदयानुसार कारणे स्पष्ट करा.
- प्र.४ था खालील पैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा
  - १. कबुली व गुन्हा कबुली म्हणजे काय ते सविस्तर लिहा व त्यातील फरक स्पष्ट करा
  - २. दस्तऐवजासंबंधीची गृहितके कोणते ते सविस्तर लिहा.
  - ३. लेखी पुराव्यामुळे तोंडी पुरावा अपवर्तित होणे हे सविस्तर स्पष्ट करा.
  - ४. प्रतिबंध म्हणजे काय ते सविस्तर स्पष्ट करा व त्यांचे विविध प्रकार कोणते ते स्पष्ट करा
  - ५. विविध प्रकारचे साक्षीदार कोणते ? व त्यांच्या पुराव्याचे मुल्यांकन करा.
  - ६. तथ्यांच्या संबंधी विषयीची सिध्दांत (थेरी) स्पष्ट करा.

73304